

TOTEM

Tidsskrift ved Religionsvidenskab,
Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet
Nummer 51, forår 2023
© Tidsskriftet og forfatterne, 2023

Originalsprogsopgave

Latin

Indhold

1. Oversættelse.....	2
2. Parafrase.....	2
2.1 Kontekst:	2
2.2 Vers 1-4: Ørkenvandringen.....	3
2.3 Vers 5-6 Ørkenvandringen som advarende eksempel	3
2.4 Vers 7-10 Israelitterne som negativt forbillede.....	3
2.5 Vers 11-12 Paulus advarer	4
2. 6 Vers 13 Gud er trofast.....	4
3. Kommentar.....	4
3.1 Kontekst	4
3.2 Vers 1.....	5
3.3 Vers 2.....	5
3.4 Vers 3 og 4.....	5
3.5 Vers 5.....	6
3.6 Vers 6.....	6
3.7 Vers 7.....	6
3.8 Vers 8, 9 og 10	6
3.9 Vers 11 og 12	7
3.10 Vers 13.....	8
Diskussion af de stærkes betydning.....	8
Litteraturliste	12
Kommentarlitteratur	12
Ekstern litteratur.....	12

Besvarelse af nedenstående spørgsmål:

Der ønskes en: 1) oversættelse; 2) parafrase; 3) kommenterende gennemgang af 1 Kor 10, 1-13;
4) samt en grundlæggende diskussion af de 'stærkes' betydning igennem brevet.

1. Oversættelse

1 Korintherbrev, kapitel 10, vers 1-13

V1 Jeg vil ikke, at I skal være uvidende brødre, at eftersom vore fædre alle var under skyen, og alle gik de gennem havet, **V2** og alle blev de døbt til Moses i skyen og i havet, **V3** og alle spiste de den samme åndelige føde, **V4** og alle drak de den samme åndelige drik - for de drak af den åndelig klippe, der fulgte dem, og den klippe var Kristus. **V5** Men Gud havde ikke behag i de fleste af dem, for de gik til grunde i ørkenen. **V6** Men disse ting er skrevet billedligt for os, for at vi ikke skulle blive begæret af onde ting, således som også de begærede. **V7** Og for, at vi ikke skal blive afgudsdyrkere, ligesom nogle af dem, til hvilket formål det er skrevet: "Folket satte sig ned for at spise og drikke, og de rejste sig for at lege". **V8** Lad os ikke begå utugt, ligesom nogle af dem har begået utugt, og på én dag faldt treogtyvetusinde. **V9** Lad os ikke friste Kristus, ligesom nogle af dem fristede, og de gik til grunde under slanger. **V10** Lad os ikke knurre, ligesom nogle af dem knurrede, og de gik til grunde under ødelæggeren. **V11** Men alle disse ting berørte dem billedligt, men de er skrevet til vores irttesættelse, til hvem tidernes ende er kommet. **V12** Således skal enhver, som mener, at han står. Han skal se til, at han ikke falder. **V13** Men fristelsen har ikke fået fat i Jer, undtagen den menneskelige. Men Gud er trofast, han som ikke tåler, at I fristes ud over det som I formår, men skaber også sammen med fristelsen en udvej, så I kan holde stand.

2. Parafrase

2.1 Kontekst:

I de forudgående kapitler 8 og 9 fokuserer Paulus på menighedens problem i forhold til afgudsofferkød og -dyrkelse. I kapitel 8 adresserer Paulus problematikken i forhold til afgudsofferkød, og hvordan det er med til at skabe splittelser i menigheden. Paulus beskriver videre, hvordan nogle i menigheden ikke har tilstrækkelig viden og derfor - med dårlig samvittighed - har spist afgudsofferkød (8:7). Andre i menigheden har viden, og med viden følger frihed samt rettigheder (8:9). De, som ikke har tilstrækkelig viden, er de svage, mens de, som har viden, er de stærke i menigheden. De stærke har viden og

rettigheder, som de svage ikke har, og det skaber splittelser i menigheden. Paulus bruger sig selv som det gode eksempel i kapitel 9 i et forsøg på at få de stærke til at gøre som ham. I kapitel 10 vender Paulus narrativet væk fra sig selv og over i et nyt narrativ, hvor han med eksempler fra GT beskriver israeliternes ørkenvandring analogt med menighedens nuværende situation. Paulus bruger ørkengenerationen som advarsel til korinterne, så de ikke begår samme fejltagelser.

2.2 Vers 1-4: Ørkenvandringen

Paulus indleder vers 1 med et nyt narrativ; ørken-narrativet (exodus). Paulus henvender sig direkte til menigheden, fordi han ikke ønsker, at de skal være uvidende. Han refererer tilbage til deres fædre: israelitterne, som alle var under skyen, da de vandrede gennem ørkenen. Under skyen henviser til Gud, der var til stede som en sky gennem israeliternes ørkenvandring **(1)**. Videre beskriver Paulus symbolsk, hvordan israelitterne alle engang blev døbt til Moses i skyen og i havet **(2)**, og hvordan de alle spiste den samme åndelige mad, som var givet til dem af Gud **(3)**. Ligeledes drak de også alle den samme åndelige drik. De drak fra en hellig klippe, der fulgte dem gennem ørkenen, klippen var Kristus **(4)**.

2.3 Vers 5-6 Ørkenvandringen som advarende eksempel

Paulus pointerer over for menigheden, at selvom israelitterne gennemgik disse ting, der er beskrevet i de forgående vers, så var Gud ikke tilfreds med majoriteten, og mange af dem døde under ørkenvandringen **(5)**. Hvilke gerninger, der gjorde Gud ubehag, udfolder Paulus videre i de næste vers. Paulus forklarer, at referencerne til israelitterne og deres handlinger skal ses som advarende eksempler, der ikke skal gentages. Korinterne skal gøre det modsatte af israelitterne og ikke lade sig tiltrække af det onde **(6)**.

2.4 Vers 7-10 Israelitterne som negativt forbillede

I vers 7 understreger Paulus, at de i menigheden - modsat israelitterne - skal afholde sig fra at spise afgudsofferkød, og på den måde være med til at dyrke afguder. Paulus forklarer, at til netop det formål står skrevet fortællingen om guldkalven, hvor folk spiste, drak og legede (Ex 32). Leg betyder i denne sammenhæng utugt og er derfor et eksempel på en odiøs handling, som ikke hører sig til i menigheden **(7)**. Paulus henvender sig til menigheden som et samlet 'os' og skriver, at de ikke må begå utugt, sådan som nogle har gjort før dem; israelitterne. Utugten førte til, at treogtyvetusinde døde **(8)**. Han skriver videre, at de ikke skal udfordre Kristus, sådan som andre har gjort, og at de, som udfordrede Kristus, blev ombragt af slanger **(9)**. De skal ej heller klage eller demonstrere

utilfredshed sådan som andre, fordi dem, der viste utilfredshed, blev udslettet af ødelæggeren, altså Gud (10).

2.5 Vers 11-12 Paulus advarer

Paulus beskriver for korinterne, hvordan israeliternes ugerninger medførte store konsekvenser. Israeliternes fejltagelser er blevet skrevet ned til korinterne, så de kan undgå samme skæbne som israelitterne, og i stedet blive retledt til endetidens komme (11). Paulus opfordrer i vers 12 menigheden til at være varsomme. Han understreger, at de som er standhaftige og tror, de er sikret frelse, skal være opmærksomme på, at de ved dommedag ikke falder, dvs. mister deres frelse (12).

2. 6 Vers 13 Gud er trofast

Paulus forklarer menigheden, at andre fristelser end de menneskelige ikke har fået fat i dem. De fristelser, som ikke er menneskelige, er djævelske. Paulus understreger over for menigheden, at Gud er trofast, og han tolererer ikke, at de bliver fristet ud over deres evne til at kunne afstå. Guds hensigt er, at de skal fristes, men at der også skal være en vej ud for dem, som er mulig at opnå (13).

3. Kommentar

3.1 Kontekst

Paulus 1. brev til korinterne hører under den deliberative genre. Det er et deliberativt brev, hvilket kan ses, idet han opfordrer til en bestemt handle måde. Det er særligt tydeligt i det udvalgte tekststykke, at Paulus forsøger at få korinterne til at handle anderledes end israelitterne og afstå synderne. Udover at være et deliberativt brev indeholder brevet også homonoia-tale. Dét tydeliggøres i brevets hovedtese (1:10), hvor Paulus appellerer til, at de i menigheden skal løse deres interne splittelser. Hovedformålet med brevet er for Paulus at samle menigheden i Korinth, der er delt i to fraktioner, til én enhed (Martin 1994, 38-39).

I kapitel 10 vender Paulus specifikt fokus tilbage til den aktuelle sag om menighedens problem ift. spisning af afgudsofferkød. Problemet med afgudsofferkød drøftede han allerede i 8:7-13, hvor han lægger vægt på, at nogle i menigheden ikke har den nødvendige viden, og derfor har samvittigheds kvaler ved at spise afgudsofferkød. Paulus anvender i 10:1-13 advarende eksempler fra GT som trusler for at illustrere den fare, korinterne sætter sig selv i ved at gentage israeliternes fejltagelser (Fee 1987, 441).

3.2 Vers 1

Paulus har i det forgående kapitel brugt sig selv som forbillede, fordi de stærke i gruppen skal gøre som han (9). Paulus forsøger med sig selv at statuere et eksempel på, hvordan de skal handle i menigheden. I kapitel 10 inddrager Paulus eksempler fra en autoritativ tekst (GT) som advarsel til, hvordan korinterne ikke skal handle. At Paulus inddrager en traditionel tekst, bevidner for korinterne, at handler de ikke som Paulus foreviser, så vil det have fatale konsekvenser. Paulus fortolker exodus-fortællingen fra GT analogt med korinternes situation, hvilket gør, at han kan bruge israelitterne som advarende eksempler (Hays 1997, 367-368). Vers 1 er det eneste sted, hvor Paulus refererer til israelitterne som korinternes fædre (pater), og han adresserer korinterne, som var de israelitterne, der havde indgået en pagt med Herren (Ibid., 368). ”Under skyen” og ”Gennem havet” er en reference til Gud og det oprindelige Exodus (Ex. 14:19-22) (Ibid., 368).

3.3 Vers 2

Dåben, som Paulus omtaler i vers 2, skal tolkes som en symbolsk dåb. Paulus fortolker israelitternes vandring under skyen og gennem det røde hav som en dåb. Den måde, han beskriver, hvordan israelitterne døbes ’til’ Moses, stammer ikke oprindeligt fra GT, men fra den kristne dåb, hvor de døbes ’til’ Kristus (Jf. Gal 3:27) (Fee 1987, 443-445). Paulus forsøger gennem den symbolske dåb at skabe kohærens mellem israelitterne og korinterne. Paulus bruger dåbs-narrativet til at samle menigheden i, at det handler om dem. Pointen for Paulus er, at ligesom israelitterne begynder ørkenvandringen med en symbolsk dåb, så begynder også korinternes kristne liv med dåben (Ibid., 443-445). Det er altså at forstå, at Exodus finder sted i menigheden nu.

3.4 Vers 3 og 4

Paulus’ fokus i vers 3 og 4 er åndelig mad og -drikke. Åndelig mad er en henvisning til mannaunderet (Ex. 16:14-18). Åndelig drik referer til fortællingen, hvor Moses slår vand af klippen (Ex. 17:1-7). Israelitternes oplevelse med den åndelige mad og -drikke fortolker Paulus som en symbolsk nadver (Fee 1987, 446). Omtalen af mad henleder tanker på kap. 8:13, der netop handler om, at Paulus med sine rettigheder, var villig til at give afkald på maden (kødet) for den svage bror (Hays 1997, 368-369).

Den åndelig klippe, der fulgte israelitterne og sørgede for vand, udlægges af Paulus, allegorisk som Kristus. Han forsøger i kapitel 4 at bringe Kristus nærvær blandt korinterne ved at udlægge klippen som Kristus (Ibid., 368-369). Paulus bruger den symbolske læsning af GT til allegorisk at fortolke israelitternes ørkenvandring med

korinternes nuværende situation. Ved at udlægge klippen som Kristus tilpasser Paulus israelitternes historie med korinternes (applikationshermeneutik).

3.5 Vers 5

Vers 5 er en erkendelse af, at selvom israelitterne havde privilegier og gennemgået en symbolsk dåb og nadver, så var Gud stadig ikke tilfreds med dem, og mange af dem omkom i ørkenen (Fee 1987, 449-446). Paulus vil i de følgende vers 7-12 uddybe israelitternes fejl og advare korinterne om at begå de samme fejltagelser. Han minder menigheden om, at selvom Gud og Kristus var med israelitterne i ørkenen, og de gennemgik en symbolsk dåb og nadver (Jf. v. 1-4), så var de ikke garanteret frelse, og majoriteten blev da også dræbt i ørkenen (Hays 1997, 366).

3.6 Vers 6

I GT beskrives det, hvordan israelitterne ønskede kød fra Egypten højere end den mad, de fik af gud gennem manna. Den lyst førte til deres død (Num. 11:33-34) (Ibid., 369-370). Paulus' referencer til Exodus og hans gengivelse af israelitternes historie er at forstå som advarsler til korinterne (Fee 1987, 443-446). Hvis korinterne gentager israelitternes syndere (Jf. 7-10), er der fare for, at de vil få en lignende skæbne. Israelitterne fejlede i at opnå den eskatologiske frelse, samt majoriteten gik til grunde i ørkenen, og det er nøjagtigt dét, Paulus ikke ønsker for menigheden i Korinth (Ibid., 451-453). Paulus bruger brevet videre til at komme med eksempler fra GT på, hvordan korinterne ikke skal synde, sådan som israelitterne gjorde (Hays 1997, 369-370). Paulus gør israelitternes historie vedrørende for korinterne ved at udlægge den allegorisk med korinternes situation. Selve fortællingerne fra Exodus er sekundære, det er den symbolske betydning, der vedrører korintermenigheden.

3.7 Vers 7

Vers 7 om afgudsofferdyrkelse og citeringen fra Exodus 32 om guldkalven er det eneste sted, hvor Paulus citerer israelitternes synd direkte og ikke blot henviser (Fee 1987, 453-455). Israelitterne dyrkede afguder, hvilket ses i referencen til guldkalven, men afgudsdyrkelsen havde store konsekvenser for dem (Hays 1997, 370-371). At de rejste sig og legede, har tendenser over i noget seksuelt. Leg forbindes her med utugt og er en syndig handling, hvilket Paulus tager op i vers 8 (Fee 1987, 453-455).

3.8 Vers 8, 9 og 10

Retorisk er der sket et skift fra vers 1-4, til vers 8-10 i, hvordan Paulus omtaler israelitterne. Vers 1-4 beskriver positivt, hvordan 'alle' (omnis) gennemgik en symbolsk dåb

og nadver under ørkenvandringen (Hays 1997, 366). Vers 8-10 indledes af konjunktionen 'neque', som oversættes med; 'lad os ikke', og efterfølgende beskriver Paulus forskellige syndere, som nogle af israelitterne begik, og som Paulus opfordrer korinterne til at afholde sig fra (Ibid., 366).

Vers 8 om utugt henviser til Numeri 25:1-2, hvor israelitterne har seksuelle forhold til moabittiske kvinder og deltager i dyrkelsen af afguder (Ibid., 371). Konsekvensen er, at treogtyvetusinde dør i ørkenen, hvilket er det første eksplicite eksempel på israelitternes omkommen i ørkenen (Fee 1987, 455-456). Utugt er derudover et væsentligt emne for Paulus at tage op, fordi de internt i menigheden har et problem med utugt, hvilket Paulus pointerer i kapitel 5:1-5 (Ibid., 455-456). Paulus vil med vers 8 understrege over for menigheden, at gør de ikke, som han siger, og indgår i synfuld adfærd, så risikerer de at modtage samme straf som israelitterne i ørkenen.

I vers 9 refererer Paulus til fortællingen om israelitternes klagen over Moses (Num. 21), og hvordan de som konsekvens bliver dræbt af slanger. 'Friste' (tento) betyder i dette vers at spise afgudsofferkød. Paulus har i vers 7 på det kraftigste opfordret korinterne til ikke at deltage i kultiske måltider (Ibid., 456-457). De svage i menigheden lokkes til at spise afgudsofferkød, fordi de ikke har den nødvendige viden, som de stærke har (Jf. kap. 8:7). Implicit henvender Paulus sig i dette vers til de stærke i menigheden, da det er dem, der udfordrer Kristus ved at lokke de svage i fordærv. De stærke lokker de svage til at spise afgudsofferkød, og da de svage ikke har den rette viden, får de skyldfølelse over at spise afgudsofferkød (Jf. kap. 8). Med uddraget fra GT forsøger Paulus at binde israelitterne og korinterne situations sammen i en kristianiseret version. Israelitterne udfordrede Kristus i ørkenen (Jf. v. 4), og korinterne (de stærke) udfordrer Kristus her og nu (Ibid., 456-457).

Vers 10 henviser til Numeri 14, hvor israelitterne klager over Moses, hvorefter Gud viser sig som ødelæggeren og tilintetgør klagerne. Grunden til, at Paulus har valgt at referere til denne passage, kan eventuelt have sammenhæng med korinterne mulige klagen over Paulus, fordi han i kap. 5:9-11 har forbudt korinterne at tage del i afgudsdyrkelse og utugt (Ibid., 457-458). Pointen for Paulus er, at korinterne skal gøre, hvad der er bedst for menigheden samlet uden at brokke sig.

3.9 Vers 11 og 12

De 4 forudgående vers er blevet skrevet til korinterne som advarsler til dem. Endetiden er nær, og menigheden står over for en ny æra (nyt exodus) (Ibid., 458-459).

Israelitternes historie er et billede på handlinger, som skete engang, men som virkeligt skal gå i opfyldelse for korinterne. Israelitternes ørkenvandring er foregået som et eksempel til korinterne. Det er korinterne, der er Guds sande folk, og som i den nære fremtid vil nå tidernes ende (Ibid., 443-445).

Som leder forsøger Paulus at internalisere normer i menigheden, som er formet ud fra hans eksempel. Det handler for Paulus om at sikre sig, at menigheden handler efter hans anvisninger. Paulus kan med Foucaults begreb om *exagoreusis* fortolkes som pateren, som menigheden skal udlevere deres tanker til for til gengæld at få tilgivelse for deres syndere (Foucault 1980, 178-179). Det er gennem *exagoreusis*, at Paulus kan internalisere normer i menigheden.

Da tidernes inde snart vil forestå, så vil også menighedens handlinger snart blive bedømt. Paulus advarer derfor dem, der vedholdende står fast på, at de er sikret frelse. De, som tror, de er sikre, er implicit en hentydning til de stærke. Han påpeger dog, at netop de, der er skråsikre på deres frelse, skal se til, at de ikke 'falder', hvilket er en metafor for, at de skal se til, at de ikke mister deres frelse før det nye rige. Der er en ironisk undertone i vers 12, fordi Paulus gør opmærksom på; at de, som tror de er sikret frelse skal være påpasselige, eftersom de ikke er garanteret frelse (Hays 1997, 373). Der er en analogi mellem israelitternes fald, og hvad korinterne potentielt kan risikere, hvis ikke de råder bod på deres syndere (Fee 1987, 459-460).

3.10 Vers 13

Der er andre fristelser end dem, der endnu har mødt korinterne. De andre fristelser er de djævelske, og det vidner om, at det kan blive værre endnu, men Gud er trofast og vil sørge for, at de ikke fristes ud over, hvad de kan modstå. Paulus bruger Guds trofasthed som et retorisk virkemiddel, der skal få de stærke til at tænke på deres manglende trofasthed (Jf. v. 9). Paulus slår fast, at et nyt exodus vil være hårdt og kræve meget, men at der er en udvej, hvis man modstår fristelsen.

Diskussion af de stærkes betydning

Menigheden i Korinth er delt i to fraktioner, og Paulus hovedformål med brevet er at føre menigheden sammen til én enhed, en *enklave* (Skibsted, 2011). Splittelserne i korintermenigheden er opstået på baggrund af to grupperinger: 'de stærke' og 'de svage'. Paulus' opgave som leder af menigheden er at mediere mellem de to grupperinger og undgå *stasis* (Hansen, 2017). De stærke i menigheden er de, som er velstillede, har viden, frihed og rettigheder, hvorimod de svage er det modsatte. Hovedsynden i menigheden

er, at de stærke har blæst sig op over for de svage (4:6), hvilket de også gør i henhold til problemet om afgudsofferkød (8-10). Paulus påpeger dog, at de stærke og svage har den samme status i menigheden, og at de stærke ikke kan legitimere et hierarki over for Kristus (7:22).

Problemet med at spise afgudsofferkød må antageligt have rod i de forskellige sociale lag, som var i Korinth. I kraft af de sociale forskelle, må der også have været forskellige opfattelser af sygdom og forurening (Martin 1994, 163). Paulus fokuserer på problematikken om afgudsofferkød i kapitel 8, hvori han beskriver, hvordan de svage ikke har den samme viden som de stærke, og derfor får dårlig samvittighed over at spise afgudsofferkød (8:7). Videre i 10:9 beskriver Paulus, hvordan de stærke 'lokker' de svage til at spise afgudsofferkød, hvilket er problematisk, fordi det svækker menigheden som gruppe. Paulus har argumenteret ud fra de svages perspektiv, fordi de bliver påvirket af de stærke, der spiser afgudsofferkød (Fee 1987, 441). Kapitel 10:7-10, som jeg har behandlet i denne opgave, er da også særligt henvendt til de stærke. Paulus bruger 10:1-13 som begrundelse for det forbud om afgudsdyrkelse, der kommer i vers 14-22. Kapitlerne er forbundet, fordi de sammen advarer og opstiller et forbud mod at deltage i kultiske måltider og på den måde dyrke afguder (Ibid., 441).

Problemet med afgudsofferkød er, at det splitter menigheden i to, fordi de svage og de stærke har hver deres syn på dét at spise afgudsofferkød. Grunden til, at det splitter menigheden er, at de stærke har en viden, de svage ikke har. Den viden de stærke besidder er den, at afgudsofferkød ikke forurener, fordi der er kun én Gud (8:4). På grund af deres manglende viden tror de svage, at hvis de spiser afgudsofferkød, så vil deres kroppe blive kontamineret af afguder. De svage bliver præget af de stærke til at spise afgudsofferkød, men i og med de ikke har den samme viden, så får de samvittigheds kvaler over at spise afgudsofferkød (Martin 1994, 179-182). Den dårlige samvittighed kommer af den manglende viden (8:7), og viden er derfor også det, der adskiller de svage fra de stærke (Ibid., 180-182). Paulus argumenterer for, at hvis en svag forurener sin samvittighed, så forurenes også kroppen, fordi samvittighed og krop hører sammen. De stærke har ikke den samme forståelse af forurening som Paulus, de går ifølge Dale Martin ud fra andre principper: De stærke bekymrer sig ikke om forurening af kroppen, de går ud fra begrebet om '*logic of balance*', hvorimod Paulus bekymrer sig om forurening og går ud fra '*logic of invasion*' (Ibid., 163-164).

Paulus har tidligere i brevet opfordret de stærke til at give afkald på deres rettigheder ved at bruge sig selv som eksempel (Jf. kap. 9). Han bruger kapitel 9 til at

fremhæve sig selv og påpege over for de stærke, at de skal opgive deres rettigheder, sådan som Paulus også har gjort det. Paulus har særlige rettigheder, fordi han er en apostel, men han har opgivet sine rettigheder. Paulus har en forhåbning om at ved at bruge sig selv som eksempel, så vil de stærke gøre som ham (9:1). Han har tidligere i kapitel 8:13 brugt sig selv som forbillede for de stærke. Her argumenterer Paulus for, at hvis de svage forarges af afgudsofferkødet, så vil Paulus undlade at spise det. Med dette eksempel klarlægger Paulus, at han er lig de stærke, fordi han har de samme rettigheder til at spise afgudsofferkød. Dét, der adskiller Paulus og de stærke, er, at han ikke gør nytte af den ret, og det er også det, Paulus vil have de stærke til; nemlig at give afkald på retten til at spise afgudsofferkød (8:13). For Paulus handler det om at kunne ofre sig på gruppens vegne uden at gøre brug af sine rettigheder (8:13).

At spise afgudsofferkød er et problem for Paulus, fordi det kan lede til forurening af den uvidende person, som spiser det (Martin 1994, 165). De stærke har en viden, de svage ikke har, og for Paulus er viden ikke noget, man kan få forklaret eller lære. Viden er enten noget, man har eller ikke har, og det er derfor, at de stærke må opgive deres ret til afgudsofferkød, nemlig i hensynet til den svage (Martin 1994, 183). Paulus udfolder videre i kapitel 10, hvordan de stærke må give afkald på retten til at spise afgudsofferkød i nærværet af den anden (den svage) (10:24). I kapitel 10:29 fastslår han, at så længe de svage finder det forargeligt at spise afgudsofferkød, så har de stærke en forpligtigelse til ikke at spise afgudsofferkød i den svages nærvær. Paulus argumenterer for, at de skal tage udgangspunkt i den anden og ikke i sig selv (Martin 1994, 180-182). Paulus har opgivet sin ret til at spise afgudsofferkød for den svages skyld (8:13), og på samme måde må de stærke give afkald på deres rettigheder for den svage bror (10:29). Den etos Paulus er fortaler for skal være herskende i korintermenigheden, er hensyntagen til den anden og ikke dig selv. De skal ikke sætte sig selv i centrum, men derimod den anden (10:29).

Paulus sigter efter at skabe et enklavesamfund i Korinth, hvor der er lighed mellem gruppens medlemmer, og hvor de stærke ikke blæser sig op over for de svage. Han påpeger i 7:22, at de stærke og svage har den samme status, og at menigheden skal være egalitær (7:22). For ham er det vigtigt, at gruppen er stærk, og at de afgrænser sig fra det omkringliggende samfund. Det er deres gruppe (menigheden), der skal holde sammen, og de skal være én enhed og derfor ikke blandes med andre udefrakommende (Jensen 2014, 10-11). Det er særligt vigtigt for Paulus i 10:11 at fremhæve menigheden som det sande Israel, og derfor er det vigtigt for ham at understrege det enklavistiske.

De som gruppe er de udvalgte og må holde sammen og ikke lade sig involvere med andre udenfor. Enklaver accepterer karismatiske ledere, hvilket Paulus er (Ibid., 10-11). Som leder af menigheden i Korinth er Paulus forperson og forsøger at være et forbillede for menigheden (Jf. Kap. 9). Paulus kan med Marx Webers begreb kaldes en karismatisk autoritet (Spencer 1970, 125-126).

Paulus formål med brevet er at løse de interne konflikter, der er i menigheden mellem de svage og de stærke. Det gør han ved at forsøge at *prime* de stærke til ikke at drage nytte af de rettigheder, som de har (Jf. 8:12). Priming betyder, at Paulus gennem brevet forsøger at frembringe bestemte forestillinger og følelser m.m. hos korinterne, som gør, at de ændrer deres hidtidige adfærd, hvilket er målet (Metodeguiden.AU).

Litteraturliste

Kommentarlitteratur

Fee, Gordon

1987 *The first Epistle to the Corinthians*, Wm. B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids

Hays, Richard B

1997 *First Corinthians – Interpretation, a Bible commentary for teaching and preaching*, John Knox Press, Louisville

Martin, Dale B

1995 *The Corinthian Body*, Yale University Press, New Haven and London

Ekstern litteratur

Foucault, Michel

1980 *About the Beginning of the Hermeneutics of the Self – Lectures at Dartmouth College*, The University of Chicago Press

Hansen, Mogens Herman

2017 'Stasis', <https://denstoredanske.lex.dk/stasis>. Lokaliseret d. 23/5-2022

Jensen, Hans Jørgen Lundager

2014 *Tillæg: Om Mary Douglas og 'enklave-kultur'*. https://pure.au.dk/ws/files/89892787/Neh_8_2014_10_10_med_Douglas_G_G.pdf. Lokaliseret d. 23/5-2022

Metodeguiden.au.dk *Priming*, <https://metodeguiden.au.dk/priming>. Lokaliseret 23/5-2022

Skibsted, Arnold

2011 'Enklave' <https://denstoredanske.lex.dk/enklave>. Lokaliseret d. 21/5-2022

Spencer, Martin E

1970 *Weber on Legitimate Norms and Authority*. The British Journal Of Sociology, 21(2)